

PROGRAM UKUPNOG RAZVOJA
Strategija razvoja
Za
Općine Tinjan i Sveti Petar
u Šumi

U Splitu 31.01.2009.

MICRO projekt d.o.o.

Stepinčeva 38, 21 311 Stobreč

Tel: 021 555 400

Fax: 021 555 419

www.microgrupa.com

SADRŽAJ

SADRŽAJ	3
1. POVEZNICE S REGIONALNIM OPERATIVNIM PROGRAMOM ISTARSKE ŽUPANIJE	4
2. SUDIONICI IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA.....	7
3. UTVRĐIVANJE CILJEVA	8
3.1. STRATEŠKI CILJ 1 - CJELOGODIŠNJI RAZVOJ TURIZMA	8
3.1.1. <i>Valorizacija kulturne i prirodne baštine</i>	8
3.1.2. <i>Razvoj selektivnih oblika turizma</i>	10
3.2. STRATEŠKI CILJ 2 - RAZVOJ INFRASTRUKTURE	10
3.2.1. <i>Razvoj društvene infrastrukture</i>	10
3.2.2. <i>Razvoj komunalne infrastrukture</i>	12
3.3. STRATEŠKI CILJ 3 - RAZVOJ GOSPODARSTVA	13
3.3.1. <i>Razvoj obtništva</i>	13
3.3.2. <i>Razvoj malog i srednjeg poduzetništva</i>	14
4. STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINA TINJAN I SVETI PETAR U ŠUMI	15
5. MJERE I PROJEKTI	22
5.1. RAZVOJNE SMJERNICE	22
6. PROVEDBENE ODREDBE	24
6.1. OPERATIVNI PLAN ZA RAZDOBLJE OD 2007 - 2012.	24
6.1.1. <i>Uvod</i>	24
6.1.2. <i>Operativni planovi</i>	25
7. POSTUPAK PRAĆENJA PROVEDBE I REZULTATA PLANA RAZVOJA	33
8. ZAKLJUČAK	35
9. POPIS TABLICA, SLIKA I GRAFOVA.....	37

1. POVEZNICE S REGIONALNIM OPERATIVNIM PROGRAMOM ISTARSKE ŽUPANIJE

Članovi radne skupine općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi su se pri izradi Programa ukupnog razvoja svojih Općina vodili ROP-om Istarske županije, te su temelji PUR-a izrađeni na spomenutom dokumentu višeg reda. Vizija razvoja Istarske županije nastala je na temelju SWOT analize u kojoj su jasno vidljivi potencijali i jakosti županije koje treba u potpunosti iskoristiti. SWOT analiza prikazala je i slabosti županije, koje predstavljaju izazov s kojim će se u narednom periodu suočiti. Županijska radna skupina i Partnerski odbor dogovorno su formulirali viziju koja bi se trebala kretati u smjeru razvoja gospodarskog sektora, uključujući turizam i poljoprivredu, putem uklanjanja prepreka za njihov razvoj i iskorištavajući potencijale, ali pazeći pri tom na moguće učinke na okoliš. Također, da bi se omogućio razvoj koji je prilagođen specifičnostima Istarske županije, treba se usredotočiti na razvoj zajedničkog duha i poticanje međusektorske suradnje, odnosno na proces prepoznavanja ključnih pitanja regionalnog razvoja od samih članova zajednice. Takav vid direktnog sudjelovanja zajednice osigurat će unapređenje socijalnih i društvenih uvjeta, što zajedno vodi ka porastu kvalitete života. Ciljevi koji se žele u narednom razdoblju ostvariti imaju jednaku važnost i definirani su na način da se uspostavi ravnoteža između svih sektora. Kroz definirane ciljeve nastoji se slabosti preslikati u jakosti i potencijale. ROP **Istarske županije** ima četiri glavna strateška razvojna cilja:

1. *CILJ 1: Konkurentno gospodarstvo*

Konkurentnost je glavni gospodarski cilj svakog nacionalnog i/ili regionalnog gospodarstva, odnosno gospodarskog subjekta. Istarska županija se ovim ROP-om, imajući na um svoje snage i mogućnosti, opredjeljuje za multisektorski razvoj s glavnim naglaskom na čiste industrije, turizam i autohtonu poljoprivredu. U vezi s takvim odabirom, postizanje konkurentnosti podrazumijeva ponajprije daljnje poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo; stalno nastojanje oko primjene razvoja suvremenih tehnologija, inovacija i znanja – posebno informacijskih i komunikacijskih; restrukturiranje i repozicioniranje turističkog gospodarstva na način koji će ga učiniti globalno prepoznatljivim i produžiti „sezonu“ na veći dio godine; organiziranje poljoprivrede i ribarstva u sektor koji proizvodi visokokvalitetne/ autohtone/ prepoznatljive/ brendirane proizvode; dosljedan odabir „čistih“ novih industrija i integracija brige za okoliš u postojeće industrije - sve s ciljem nadilaženja mogućeg konflikta s opredjeljenjem za turizam i proizvodnju „zdrave“ hrane.

2. *CILJ 2: Razvoj ljudskih resursa i visok društveni standard*

U vrijeme kada je „konkurentnost zasnovana na znanju, visokoj tehnologiji i inovacijama“ postala opće mjesto razvojnih strategija, razvoj ljudskih resursa podrazumijeva ponajprije pojačano ulaganje u obrazovanje – u svim njegovim fazama: od osnovnoškolskog, preko strukovnog, do visokoškolskog; stalno osvješćivanje važnosti i osiguranje preduvjeta za cjeloživotno učenje te stalnu

prilagodbu obrazovnih programa potrebama postojećeg i planiranog gospodarstva. Takvo obrazovanje najbolji je način za dugoročno osiguravanje visoke/pune zaposlenosti, uz pretpostavku da na svim razinama postoje i da se koriste znanja i iskustva u upravljanju razvojem. Učinkovito upravljanje otporno na slučajne i namjerne pogreške zahtijeva visoku razinu participacije, a to je moguće samo u uvjetima razvijenog civilnog društva. Konačno, visok društveni standard nije zajamčen ako se zajednica kao cjelina svjesno ne opredijeli za visok stupanj zdravstvene i socijalne zaštite.

3. *CILJ 3: Uravnotežen i održiv razvoj*

Opredjeljenje za ekološki održiv razvoj sve je manje pitanje izbora a sve više kratkoročnija nužnost jer su granice nakon kojih su posljedice nepopravljive ili vrlo teško popravljive sve bliže i sve ih se brže i lakše doseže. U kontekstu Istarske županije, uravnotežen i održiv razvoj podrazumijeva ponajprije prostorno uravnoteživanje i smanjivanje postojećih razvojnih pritisaka i trendova njihovim strožim usmjeravanjem i ograničavanjem u obalnom području, a poticanjem i osmišljavanjem u prostoru unutrašnjosti poluotoka. Osim toga, očuvanje okoliša u uvjetima suvremenog standarda i načina življenja i potrošnje zahtijeva osiguranje kvalitetne infrastrukture – prvenstveno sustava gospodarenja otpadom te sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

4. *CILJ 4: Prepoznatljivost Istarskog identiteta*

Osim što je ključan element samobitnosti, identitet u globaliziranom svijetu sve više postaje i vrlo važan razvojni resurs. Istarski identitet i trenutačno nije dovoljno prepoznatljiv, a uključivanje „prepoznatljivosti identiteta“ među strateške razvojne ciljeve podrazumijeva njegovo dodatno osvješćivanje i razvoj, prvenstveno putem istraživanja, očuvanja i održivog korištenja biološke/krajobrazne i kulturne baštine u funkciji razvoja te poticanje multikulturalizma, povijesnog temelja željnog jedinstva tradicije i otvorenosti. Njegovanje Istarskog identiteta i njegove prepoznatljivosti podrazumijeva i poticanje kulturnih i obrazovnih aktivnosti raznolikih segmenata kulturnog života, te poticanje unutar županijske, međuregionalne i međunarodne kulturne i obrazovne suradnje, kao i suradnje s više kulturnih skupina ali i regija pri provedbi multikulturalnih projekata, u skladu sa županijskim razvojnim prioritetima.

Nakon definiranja vizije i razvojnih ciljeva Županijska radna skupina i Regionalni partnerski odbor su zajednički radili na izradi općeg okvira ROP-a koji se sastoji od: Strategije, ključnih prioriteta i mjera, kriterija za odabir projekata i razvojnih projekata.

Strategija ROP-a u javnom sektoru implicira uspostavu okruženja koje će kroz ključne infrastrukturne projekte omogućiti i poticati razvoj privatnog sektora koji ostvaruje prihode i promovirati rast dinamičnog i demokratskog civilnog društva. Javni će se sektor i sam mijenjati pri izgradnji ovakvog okruženja. Doći će do institucionalnog jačanja koje će omogućiti županiji i JLS da u budućnosti efektivno i učinkovito upravljaju razvojem i s vremenom unapređuju ROP.

Program ukupnog razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi uvelike se oslanja na smjernice iz ROP-a. Jedino se usklađenošću planiranja na višim i nižim razinama (ROP i PUR) mogu postići sinergijski efekti koji će potom polučiti priželjkivane rezultate i ostvariti kvalitetan

razvoj grada. Stoga ciljevi navedenih JLS su:

1. Cjelogodišnji razvoj turizma
2. Razvoj infrastrukture
3. Razvoj gospodarstva

Ako govorimo o ukupnom razvoju jedne regije (županije) potrebno je naglasiti nužnost koordinacije svih odluka, bez obzira na kojoj se razini donosile. U prošlosti se često događala nekoordinacija između političkih i administrativnih institucija različitih razina odlučivanja, što je u konačnici rezultiralo, blago rečeno, zastojem u razvoju. Da bi se takve situacije izbjegavale, a potaknuo razvoj, potrebna je organiziranost i profesionalnost javne uprave bez obzira na razinu odlučivanja. Jedino tako je moguće ostvariti zacrtane ciljeve. Time bi Program ukupnog razvoja postao poveznica političkog programa, proračunskog plana kao i prostornih planova u jedinstvenom razvojnom smislu.

2. SUDIONICI IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA

Kako bi se postigli najbolji rezultati pri izradi Programa ukupnog razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi korištena je iskušana metoda po kojoj surađuju radna skupina JLS-a i tim djelatnika zaduženih za izradu PUR-a iz konzultantske kuće MICRO projekt d.o.o. koja je bila angažirana na istom od strane navedenih JLS. Radnu skupinu su sačinjavali lokalni stručnjaci (**21 član**) pod stručnim vodstvom **Nataše Vrsaljko** u kojoj su bili zastupljeni svi subjekti koji su relevantni za postavljanje i određivanje strateškog plana¹;

OPĆINA TINJAN

- Goran Hrvatin, Lovačka udruga „Golub“
- Jasmina Cvitan Lakača, Pročelnik JUO Općine Tinjan
- Mladen Milohanić, Poljoprivredna udruga Agrodraga Tinjan
- Mladen Rajko, Jupiter Adria
- Nedeljko Jelovac, Privatna ordinacija -klinika
- Sanja Banko, OŠ Vladimira Nazora – područna škola Tinjan
- Tina Šuran, Udruga „Put“
- Vlado Ivetić, načelnik Općine Tinjan

OPĆINA SVETI PETAR U ŠUMI

- Danijel Ščulac, PURIS d.d.
- Josip Jurman, član Vijeća
- Josip Srblin, slikar
- Klaudio Zgrablić, pročelnik JUO Općine Sveti Petar u Šumi
- Mario Bratulić, načelnik Općine Sveti Petar u Šumi
- Marko Gljuščić, „Kamen“ d.d., Pazin
- Milan Klanjac, Etikgraf d.o.o.
- Nadir Breščić, član Poglavarstva
- Neven Turčinović, član Poglavarstva
- Nikola Macuka, član Poglavarstva
- Otavio Pamić, „Vladimir Gortan“ d.d., Pazin
- Valter Sirotić, „Puris“ d.d.
- Viktor Prenc, umirovljenik

Strategija razvoja je proizašla iz brojnih prijedloga i rasprava radne skupine koje su u konačnici urodile ovim dokumentom. Ovom prilikom zahvaljujemo svima koji su doprinijeli stvaranju ovog važnog dokumenta za općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

1 Članovi Radne skupine poredani su abecednim redom

3. UTVRĐIVANJE CILJEVA

Radionice koje su održane u listopad 2008.g. u Općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi bile su posvećene upravo problemima i ciljevima koji su se iz njih mogli izvesti. Sudionici, predstavnici različitih interesnih skupina u općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi raspravljali su o snagama koje treba pojačati i iskoristiti, slabostima koje treba prevladati, prilikama koje treba iskoristiti te prijetnje koje treba izbjeći. Slijedeći viziju razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi na tim radionicama zacrtana su tri strateška cilja, svaki sa po dva prioriteta. Mjere vezane za svaki cilj prikazane su u poglavlju Strategija razvoja Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, a detaljna analiza mjera prikazana je u Prilogu 2.

3.1. Strateški Cilj 1 – Cjelogodišnji razvoj turizma

Strateškim ciljem 1 se nastoji potaknuti razvoj turizma baziranog na tradiciji te kulturnoj i prirodnoj baštini. Da bi se ostvario takav cilj razvojne institucije morati će održivo upravljati prirodnom i kulturnom baštinom. Turizam kao djelatnost je dugo bio zapostavljen, ali nakon velikog rasta i uspjeha turizma na cijelom području Istre, turizam Općine Tinjan i Općine Sveti Petar u Šumi je također prosperirao. Turističko-ugostiteljska djelatnost na području Istarske županije je vodeća gospodarska djelatnost te u zadnje vrijeme dobiva sve veću važnost i na području Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi. Tome je uzrok dobra prometna povezanost i blizina, turistički vodećeg gravitacijskog centra, Grada Poreča, kao i važnost brojnih kulturnih spomenika i turističkih manifestacija koje se tradicionalno održavaju na području Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, posebno Šimunja u sklopu koje se održava i Fešta istarskog pršuta. Daljnjim ulaganjem u razvoj turističke djelatnosti na području općina stvorili bi se preduvjeti za povećanje gospodarskog razvoja kojem bi osnova bila turističko-ugostiteljska djelatnost. Trenutno najveća aktivnost i najveća perspektiva u turističkoj djelatnosti proizlazi iz seoskog turizma koji određuju kvalitetna gastronomska ponuda s izvornim istarskim jelima i vinima, brojni kulturno-povijesni spomenici te manifestacije. Turistička ponuda općina obuhvaća restorane, konobe i agroturizam.

3.1.1. Valorizacija kulturne i prirodne baštine

Kulturna baština ogledava se u arhitekturi, sakralnim objektima i kulturnim spomenicima. Ona je konstantno prisutna na ovim područjima još od davnina. Kulturna i prirodna baština na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi je prepoznata od nadležnih tijela, a turizam, kojim bi se trebala valorizirati navedena baština, je određen kao razvojna djelatnost od strane Općina. Nadalje, Nacionalna strategija razvoja kulturnog turizma, koju je usvojila Vlada RH je u prvom redu podizanje stupnja znanja i vještina potrebnih za razvoj kvalitetnih kulturno-turističkih proizvoda. Strategija definira pet prioriteta: *Stvaranje klime koja podupire inicijative razvoja kulturno-turističkih proizvoda, uspostavljanje formalne organizacije zadužene za implementaciju strategije, podizanje razine znanja i vještina potrebnih u osmišljavanju kvalitetnih proizvoda, razvoj kvalitetnih, dobro osmišljenih kulturno-turističkih proizvoda, kvalitetnija promocija.* Očuvanje kulturne baštine značajno je za preživljavanje raznih tradicija. Te tradicije obilježene su različitim vjerskim običajima, kulturnim manifestacijama i dr. Očuvanje kulturne baštine potrebno je njegovati, jer samo tako će mlađe generacije osjetiti važnost i

privlačnost prema mjestu u kojem žive. Njegovanje tradicije prenijeti će duh davnina i omogućiti identifikaciju s vrijednostima koje su nekad bile vrlo značajne. U ovom pogledu potrebno je spomenuti bogato prirodno nasljeđe općina koje je rezultiralo i u bogatoj i raznolikoj kulturno spomeničkoj baštini. Kulturna dobra su jedna od rijetkih dobara koja u vrijeme globalizacije nisu uvozno zavisna, a njeni direktni i indirektni učinci najviše donose ploda upravo u mjestima u kojima se nalaze. Općenito govoreći, kulturna baština najlakše se promovira održavanjem raznih manifestacija (Šimunje, Fešta istarskog pršuta, Legenda o istarskom vampiru, Juri Grandu, Supetarsko kulturno ljeto). Spajanjem manifestacija s arheološkim lokalitetima dodatno bi se nadopunila turistička ponuda. U tom pogledu sve JLS trebati će iskoristiti veliki broj stranih fondacija, kao i fondove EU koje ulažu u spomeničku baštinu. Jedan od važnih elemenata razvoja i prezentacije kulture jest izrada projekata koji bi povezivali kulturu s turizmom. Time bi kulturno umjetnička baština dobila besplatnu i efikasnu promociju i ujedno mogućnost komercijalizacije, a turistička ponuda bi bila proširena na još jedan segment. Takav pristup doprinosi razvoju i realizaciji više strateških i prioritarnih ciljeva.

Opći trend u svijetu, pa i u Hrvatskoj je zaštita okoliša. Taj trend dolazi kako posljedica nepažnje prema čovjekovoj okolini kroz niz od pedesetak godina pojačane industrijalizacije. Spoznajom o ograničenosti kapaciteta prirode čovjek se doveo u nezavidnu poziciju da mora na uštrb prirode ograničavati svoj ekonomski rast. O ovoj problematici napisano je niz radova, održano veliki broj foruma, sjednica, predavanja, doneseno nebrojeno zakonskih akata i strategija, što je u konačnici rezultiralo gubitkom iz vida svrhe svega toga, a to je kvaliteta života pojedinca, ali i cjelokupnog društva. Potrebno je prilikom planiranja razvoja očuvati razvojni potencijal općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, a to je moguće samo na način da se prostor/okoliš koristi planirano i racionalno, te da se na području općina osigura kvalitetan život i gospodarski razvoj.

Prostornim planom su utvrđeni ciljevi i interesi koji su važna determinanta razvoja na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi. Potrebno je imati na umu činjenicu da korištenje prostora treba osigurati sanaciju, zaštitu i unapređenje stanja u kojem se okoliš nalazi. U ovom kontekstu svrha zaštite okoliša usmjerena je prema poboljšanju turističke ponude i održivog razvoja turizma.

Važan element politike zaštite okoliša na nacionalnoj razini je proces pristupanja Hrvatske u EU. Iako je nacionalna domena nevažna za JLS, zakoni i usvojeni propisi legislative EU ipak će se u određenoj mjeri reflektirati na lokalne prilike. Da bi postala članicom, zemlja kandidatkinja mora poduzeti sve kako bi ispunila uvjete koje joj postavlja EU radi prihvaćanja pravne stečevine koja sadržava više od tristo različitih propisa koji se odnose na onečišćenje zraka i vode, kemikalije, zbrinjavanje otpada, biotehnologiju, zaštitu od radioaktivnog zračenja i očuvanje prirodnih izvora. Smatra se kako je poglavlje zaštite okoliša jedno od najsloženijih poglavlja pregovora. Financiranje projekata zaštite okoliša moguće je ostvariti povlačenjem sredstava iz EU fondova.

3.1.2. Razvoj selektivnih oblika turizma

Turistička infrastruktura predstavlja neophodan element kako bi sav turistički potencijal (očuvan okoliš i kulturna baština) mogao biti i adekvatno iskorišten. Realizacije mjera ovog prioriteta trebala bi pratiti realizaciju mjera prethodnog prioriteta kako bi vremenski slijed bio optimalan. Osim zajedničkim mjerama za cjelokupno područje navedenih općina nastati će još niz mjera i projekata koje će pojedine JLS samostalno realizirati te tako pridonijeti kvalitetnijem razvoju turističke infrastrukture. Turizam kao djelatnost je dugo bio zapostavljen, ali nakon velikog rasta i uspjeha turizma na cijelom području Istre, turizam Općine Tinjan i Općine Sveti Petar u Šumi je također prosperirao. Okosnicu turističkih sadržaja čini sačuvani prirodni krajolik, naročito Draga i njezina okolica, te vrijedno graditeljsko nasljeđe naselja nastalih na rubu njezina kanjona, Sveti Petar u Šumi, Tinjan i Kringa te trenutno najveća aktivnost i najveća perspektiva u turističkoj djelatnosti proizlazi iz seoskog turizma koji određuju kvalitetna gastronomska ponuda s izvornim istarskim jelima i vinima, brojni kulturno-povijesni spomenici te manifestacije.

Dio naselja u općinama razvijati će se na temelju njihovih pogodnosti uključivanjem u seoski turizam i uključivanjem u turističku ponudu komplementarnu razvijenijem obalnom turizmu.

Pregledom trenutnog stanja djelatnosti na području općina, primjetna je nedovoljna razvijenost turizma u ukupnoj strukturi gospodarstva općina posebno s obzirom na mogućnosti. Uzevši u obzir brojne kulturno-povijesne spomenike i manifestacije, Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi imaju sve predispozicije da postanu privlačno turističko odredište. U zadnje vrijeme primjetna je sve učestalija pojava kvalitetne gastronomske ponude s izvorno istarskim vinima i jelima, što pogoduje razvoju seoskog i gastronomskeg turizma.

3.2. Strateški Cilj 2 – Razvoj infrastrukture

Strateškim ciljem 2 nastojalo bi se unaprijediti kvalitetu života te unaprijediti komunalnu i društvenu infrastrukturu. Kvaliteta života za svakoga pojedinca ima različito značenje pa se može smatrati relativnim pojmom. Međutim, klasično poimanje kvalitete života može se svesti na razvoj obrazovanja, sporta, rekreacije, zdravstvenih i socijalnih programa kao i poboljšanje javnih usluga (vodoopskrba, kanalizacija i dr.) koje nedvojbeno utječu na kvalitetu života određene sredine.

3.2.1. Razvoj društvene infrastrukture

Ova smjernica razvoja obuhvaća spektar društvenih potreba kao što su obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb te šport i rekreacija.

U razmatranju plana razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi potrebno je posebnu pažnju posvetiti **institucijama društvenih djelatnosti**. Pod tim se podrazumijeva status i razvoj: općinske udruge, obrazovanje, očuvanje i razvoj kulturnih vrijednosti, objekti i institucije koje svojim djelovanjem i postojanjem promiču športski život općina, sustav zdravstvene

zaštite i socijalne skrbi, sustav vatrogasne zaštite.

Obrazovanje stanovništva je proces koji se ne događa spontano. U njega je potrebno ulagati, a pri tome rezultate ne očekivati odmah. Rezultati se mogu pojavljivati tek nakon određenog razdoblja. Obrazovanje se odnosi na osnovno, srednje i visoko školstvo. Osnovno i srednje školstvo je u domeni JLS i županije, dok visoko školstvo uglavnom nije. Sustavi obrazovanja, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te institucije istih zahtijevaju poseban tretman. Obrazovne institucije svojim djelovanjem utječu na gospodarstvenu sliku općina. Regionalni operativni program županije kao jedan od osnovnih županijskih problema generalno ističe i potrebu za boljom komunikacijom i suradnjom gradova i općina međusobno i sa Županijom, ali i Županije s resornim ministarstvom. Ovakav vid suradnje je potreban kako bi realizirao dugoročan ekonomski razvitak na području cijele Istarske županije.

Veliki izazov će također predstavljati upravljanje projektima ekonomskog razvoja financiranim od strane Europske Unije. U vezi s tim problemom poduzete su mjere koje leže u činjenici da se značajna sredstva angažiraju u financiranju decentraliziranih funkcija u osnovnom školstvu, zdravstvu i socijalnoj skrbi. Također se i znatna sredstva ulažu u izgradnju komunalne strukture, stipendiranje učenika i studenata, sufinanciranje raznih programa i aktivnosti u kulturi i športu.

Reformu i unaprjeđenje srednjeg školstva na državnoj razini treba shvatiti kao sredstvo koje vodi prema istom cilju. Posljedica ovakve politike je i ublažavanje nepovoljne demografske strukture stanovništva u kojoj je veliki udio starijeg stanovništva.

U općini Tinjan trenutno nema aktivnih projekata preuređenja zgrade ili inventara ali ima potrebe za istim. Osnovna škola ne ispunjava standarde HNOS-a te je potrebno detaljno preuređenje objekta. Uz zgradu postoji i športska dvorana, ali je procijenjena kao premala te joj je potrebna daljnja sanacija. U trenutku pisanja dokumenta, započet je projekt preuređenja školskih zahoda koja su u potpunosti dotrajala.

U općini Sveti Petar u Šumi trenutno nema aktivnih projekata preuređenja zgrade ili inventara vrtića jer je vrtić uređen 2007.godine te postoji potreba da se izgradi park s dječjim igralištem s obzirom da u okolini vrtića postoji samo mini park sa šljunčanim igralištem. Osnovna škola ispunjava standarde HNOS-a. Uz školsku zgradu postoji i nova športska dvorana, dok u neposrednoj blizini škole ne postoje zelene površine osim cvjetnjaka.

Na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi nema srednje škole, te se učenici najčešće odlučuju za škole u Pazinu i Poreču, zbog blizine i organizacije prijevoza, dok manji dio odlazi u Pulu. Obzirom na postojanje samo dva fakulteta na istarskom području, srednjoškolci s područja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi gravitiraju i drugim sveučilišnim sredinama. Takva organizacija srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja ostati će i u budućnosti.

Kao i na području cjelokupne Republike Hrvatske zdravstvo predstavlja jedno od značajnih problema. Razlozi su brojni, jer zdravstvena djelatnost je neprofitna djelatnost i cijela zdravstvena zaštita mora biti dostupna svakom pojedinom građaninu. Na koji način, to ovisi o financijskoj moći, ali i spremnosti i razumijevanju lokalne politike za potrebe i probleme zdravstvene zaštite. U cijeloj županiji djeluje ukupno 27 javnih zdravstvenih institucija te 359 privatnih. Na 1.000 stanovnika u Istarskoj županiji ima 2,23 liječnika i 2,61 bolnička postelja.

Problem je nedostatak ustanova u funkciji socijalne skrbi u općinama Tinjan I Sveti Petar u

Šumi iako na području Istarske županije postoji 6 centara socijalne skrbi i to u Puli, Pazinu, Labinu, Rovinju, Poreču i Bujama. Socijalna skrb je u načelu u nadležnosti institucija, ali razvojem civilnog društva postoji mogućnost razvoja izvaninstitucionalnih programa socijalne skrbi. Razvojem civilnog društva omogućuje se rasterećenje institucija kako u financijskom tako i u kadrovskom te infrastrukturnom smislu.

Šport je značajan za rekreaciju i odmor stanovništva od svakodnevnice. Na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi već tradicionalno postoji kvalitetan športski potencijal. Međutim, ne postoji kvalitetna športska infrastruktura. Kao i na cjelokupnom području države javlja se nedostatak financijskih sredstava, što rezultira lošim stanjem opreme u većini klubova. Ipak, područje općine Sveti Petar u Šumi i općina Tinjan je idealno za amatersko bavljenje športom kao što su nogomet, bočarstvo, biciklizam, jahanje. Ovako pogodno područje za bavljenje raznovrsnim športovima može se iskoristiti i za poboljšanje turističke ponude.

3.2.2. Razvoj komunalne infrastrukture

Javna infrastruktura je temelj za funkcioniranje urbanog naselja. U nju se ubrajaju ceste, javne površine, cestovna rasvjeta, vodovod i kanalizacija, telekomunikacija, energetska i druga infrastruktura koja služi svim građanima i poduzetnicima općina koji se njome svakodnevno služe. Ona je temelj za kvalitetno funkcioniranje JLS prema gospodarskim, ekološkim i socijalnim kriterijima.

U općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi problemi u prometnom sustavu su brojni. Ipak ističu se sljedeći problemi na cestovnoj infrastrukturi: „uska grla“ – Županijska cesta 5076 (nedostaje crta a upravo se ova cesta koristi u velikoj mjeri (kod izlaza s parkirališta tvrtke „Puris d.d.“, dolazi do oduzimanja prava prvenstva vozilima iz ostalih pravaca). Također potrebno je riješiti nedostatak prometne signalizacije na području naselja općine Tinjan u suradnji sa nadležnim institucijama, „uska grla“ – lokalna cesta Tinjan-Muntrilj, Tinjan-Kringa. Također potrebno je riješiti problem na cestovnoj infrastrukturi uzrokovani prirodnim utjecajima i to: Makadamski putovi na području Kringa-Sveti Petar u Šumi (kiša odnosi pijesak pa je potrebno konstantno nasipavati nakon kiše).

Postojeći vodovodni sustav Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi uključuje sva naselja i zadovoljava potrebe stanovništva za pitkom vodom, međutim potrebna je rekonstrukcija dotrajalih dijelova vodovodne mreže u pojedinim naseljima. Javna kanalizacijska mreža sastoji se od fekalne i oborinske kanalizacije spojene u jedan sustav. Na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi ne postoji takav sustav za odvodnju otpadnih voda. Također još ne postoji projekt s ciljem rješavanja prethodno navedenog problema.

Postojeći elektroopskrbni sustav Općine Tinjan i Općine Sveti Petar u Šumi osigurava 100%-tnu pokrivenost kućanstava električnom energijom, međutim postoji problem pada napona mreže u pojedinim naseljima što ukazuje na potrebu za dodatnim kapacitetima elektroenergetskog sustava. Postoji plan razvoja elektroenergetske mreže na području Općine Sveti Petar u Šumi u sklopu Elektroistre d.o.o Pula distribucijskog operatera za područje Općine Sveti Petar u Šumi.

Na području općine Tinjan i općine Sveti Petar u Šumi trenutno nema izgrađenih

plinovodnih sustava iako je u Prostornom planu općina predviđeno korištenje ukapljenog naftnog plina (UNP) kod pojedinačnih potrošača, pa će i Općina Sveti Petar u Šumi i Tinjan prionuti izgradnji lokalnog plinovodnog sustava.

3.3. Strateški Cilj 3 – Razvoj gospodarstva

Gospodarski sustav možda je i najvažniji element u razvoju određenog društva. Njegova snaga i važnost su u tome što osigurava potporu ostalim elementima razvoja pojedinog društva. Ta potpora ne mora nužno biti financijska. Ta potpora može biti i u osiguranju obrazovanog kadra, potrebnog prostora i u mnogočemu drugom. Može se reći da je gospodarski sustav podsustav većeg društvenog sustava oko kojega se kreću ostali podsustavi (manje ili jednake važnosti). Prostor Općine Sveti Petar u Šumi i Općine Tinjan je kroz cijelu svoju dugu povijest bio okrenut poljoprivrednoj i stočarskoj proizvodnji zahvaljujući povoljnoj kvaliteti zemljišta i klime. Promjene su nastupile u posljednjih nekoliko desetljeća, te se lagano napuštaju poljoprivredna zemljišta, dok se stanovništvo sve više okreće sekundarnim i tercijarnim djelatnostima (trgovina, sitna industrija, građevinarstvo i turizam). Najvažniji privredni subjekt na području Općine Sveti Petar u Šumi je proizvodni pogon tvrtke Puris d.d.

Važno je napomenuti da radi velike vrijednosti kulturnih spomenika na području općina postoji velika mogućnost za razvoj turizma. Radi blizine velikog centra, Grada Pazina, veći dio radno aktivnog stanovništva općine je zaposlen u Pazinu i to većim dijelom u industriji i rudarstvu. Razvojem tercijarnih djelatnosti na području Istarske županije, a prema tome i na području Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, u zadnjih od zadnjih dva desetljeća XX.-og stoljeća do danas, otvara se mogućnost za daljnji gospodarski razvoj općina u turizmu. Stoga je ostvarivanje ovog cilja zamišljeno kroz dva prioriteta, i to *Razvoj obrtništva i Razvoj malog i srednjeg poduzetništva*.

3.3.1. Razvoj obrtništva

Najvažnija gospodarska djelatnost na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi tradicionalno je poljoprivreda iako se njena važnost smanjuje još od razdoblja Drugog svjetskog rata. Razvojem drugih djelatnosti i seljenjem stanovništva došlo je do opadanja interesa stanovništva za intenzivno bavljenje poljoprivredom iako i danas čak 78% domaćinstava na području Općine Tinjan posjeduje poljoprivredno gospodarstvo, a 14,4% ukupnog radnog stanovništva općine se aktivno bavi poljoprivredom. Poljoprivrednu proizvodnju na području općina karakterizira ratarska proizvodnja i to posebno pšenice, ječma, kukuruza i lucerne, dok je stočarska proizvodnja u opadanju uz iznimku svinjogojstva (proizvodnja pršuta) po čemu je općina poznata.

Osnovni problemi poljoprivrede su rascjepkanost poljoprivrednog zemljišta, smanjenje broja poljoprivrednika (kako zbog iseljavanja tako i zbog zapošljavanja u drugim djelatnostima) te propadanje poljoprivrednog zemljišta.

Najčešće poljoprivredne djelatnosti na području općina su vinogradarstvo, voćarstvo, ratarstvo i povrćarstvo od čega najveću priliku za prosperitet ima vinogradarstvo, radi

dugogodišnje tradicije uzgoja. U stočarstvu je orijentacija na uzgoj goveda, svinja i peradi. Važno je napomenuti da se na području općine Sveti Petar u Šumi nalaze proizvodni pogoni mesne industrije Puris d.d. iz Pazina koja zapošljava značajan broj stanovništva općine.

Sve veći broj stanovnika općine Sveti Petar u Šumi se bavi proizvodnjom industrijskih proizvoda i to u obliku proizvodnih obrta. U bližoj prošlosti je obrtna proizvodnja bila zapostavljena i ignorirana u korist poljoprivrede tako da danas tek preuzima poziciju koja joj pripada u obujmu ukupne proizvodnje i zaposlenosti općine. Radi toga se počelo raditi na mjerama za poboljšanje uvjeta za razvoj obrtnu proizvodnju u općini.

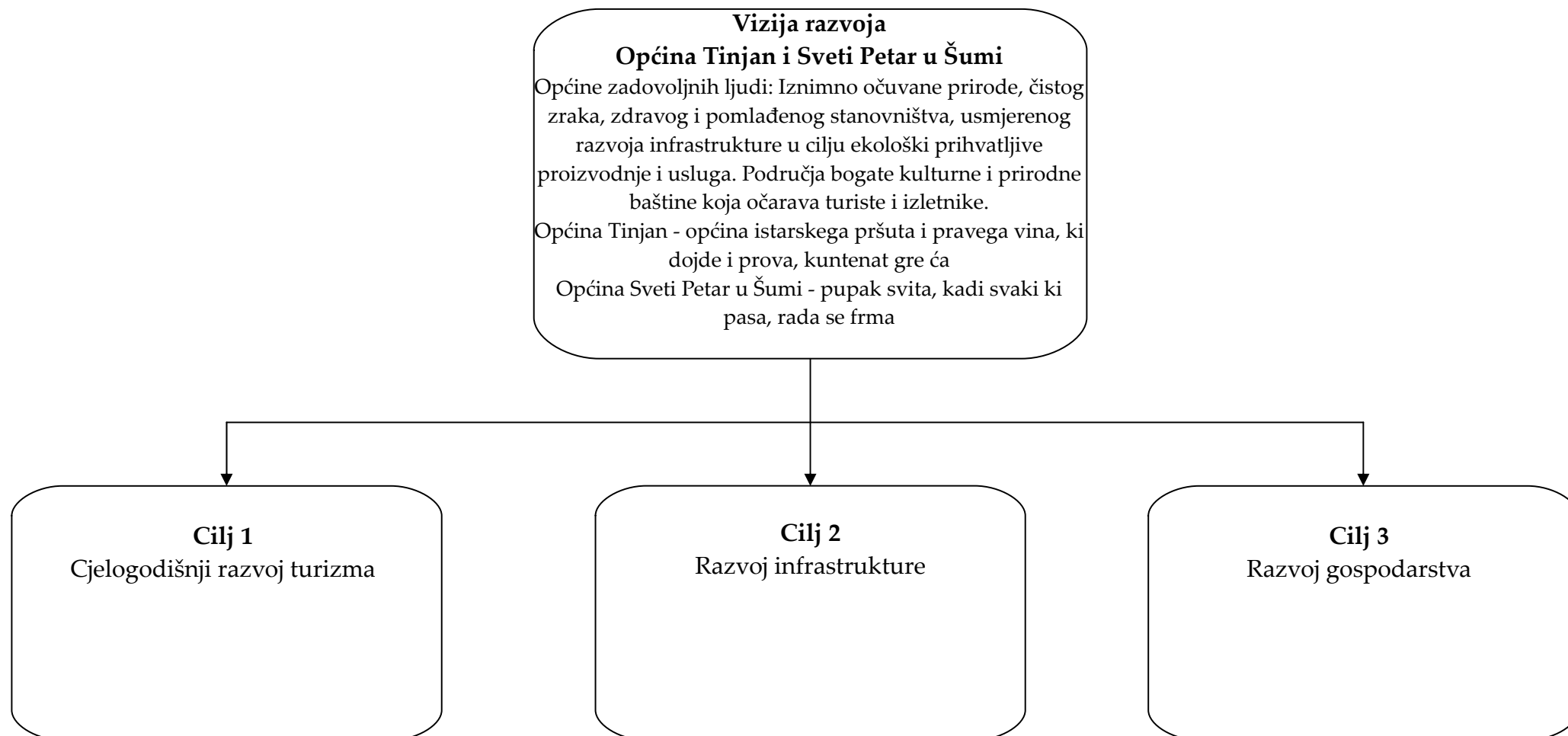
Većina obrta na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi bavi se djelatnosti građevinarstva i to 27 obrta. Osim navedenih djelatnosti, u Općini Tinjan su značajnije zastupljeni sljedeći obrt: Prijevoz, Proizvodnja i Trgovina.

3.3.2. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva

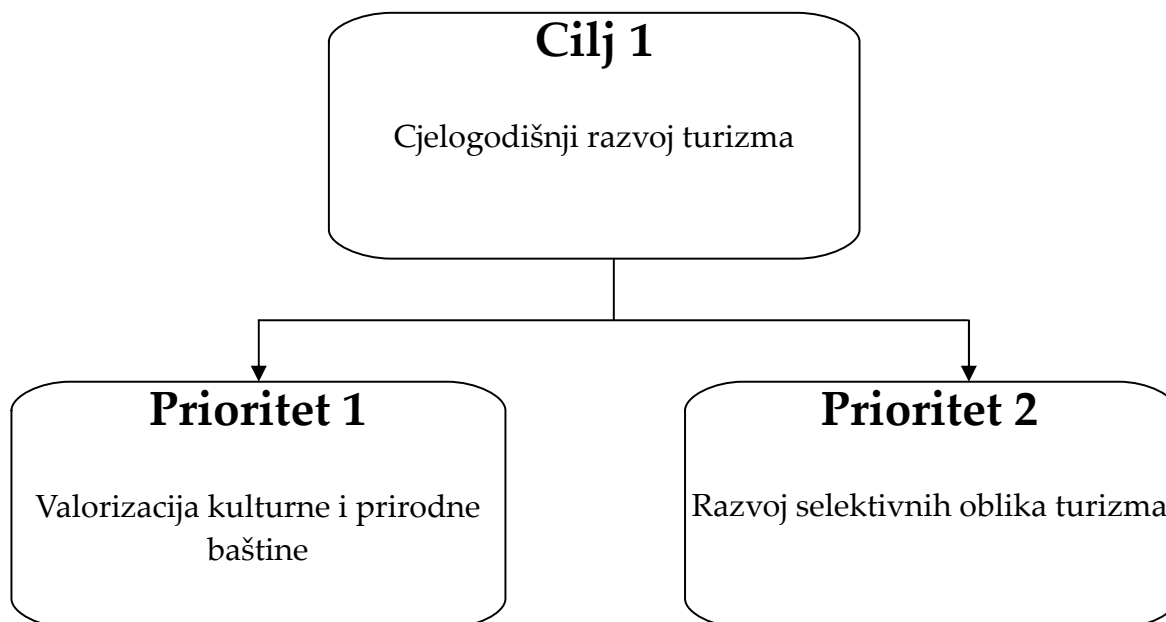
S obzirom da su općine Sveti Petar u Šumi i Tinjan susjedne općine, gospodarski napredak mora biti usmjeren u istom smjeru, što će od svih JLS tražiti međusobnu koordinaciju i uvažavanje kako bi se uz stručnu pomoć gospodarski napredak i ostvario. Jednu od okosnica razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi trebalo bi predstavljati poduzetništvo. Razvoj poduzetništva, podržavati će se ovdje mjerama gospodarske politike na lokalnoj razini. Stoga će biti potrebno razviti novi model poticaja koji u ovom trenutku nije adekvatno razrađen. Adekvatna promocija gospodarskih potencijala ne smije biti ograničena samo na lokalna područja. Navedeni preduvjeti, utjecati će na rast industrijske proizvodnje, s posebnim naglaskom na prerađivačku industriju, koja će pak biti usko povezana s poljoprivredom. Razvojem zajedničkih projekata nastojati će se nastupiti koordinirano prema različitim fondovima i drugim izvorima financiranja. Svi gore navedeni koraci koji će se poduzimati trebali bi potaknuti stvaranje novih radnih mjesta koja će osigurati egzistenciju, a time i na rješavanje problema velike stope strukturne nezaposlenosti u navedenim općinama.

4. STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINA TINJAN I SVETI PETAR U ŠUMI

Slika 1. Strategija razvoja Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi

Slika 2. Cilj 1- Cjelogodišnji razvoj turizma

CILJ 1: Cjelogodišnji razvoj turizma

PRIORITET 1: Valorizacija kulturne i prirodne baštine

ZAJEDNIČKE MJERE

MJERA 1: Program „Putovima baštine, kulture i legendi“

OPĆINA TINJAN

MJERA 2: Uređenje Europskog suhozida

MJERA 3: Razvoj legende Jure Grando – vampir iz Kringe u turističke svrhe

OPĆINA SVETI PETAR U ŠUMI

MJERA 4: Sveti Petar u Šumi kao „Sveti Petar-park“

PRIORITET 2: Razvoj selektivnih oblika turizma

ZAJEDNIČKE MJERE

Općine nisu delegirale zajedničke projekte vezane za razvoj selektivnih oblika turizma. Za očekivati je da će se u narednom razdoblju iskristalizirati zajedničke ideje koje će u konačnici biti delegirane kao mjere razvoja

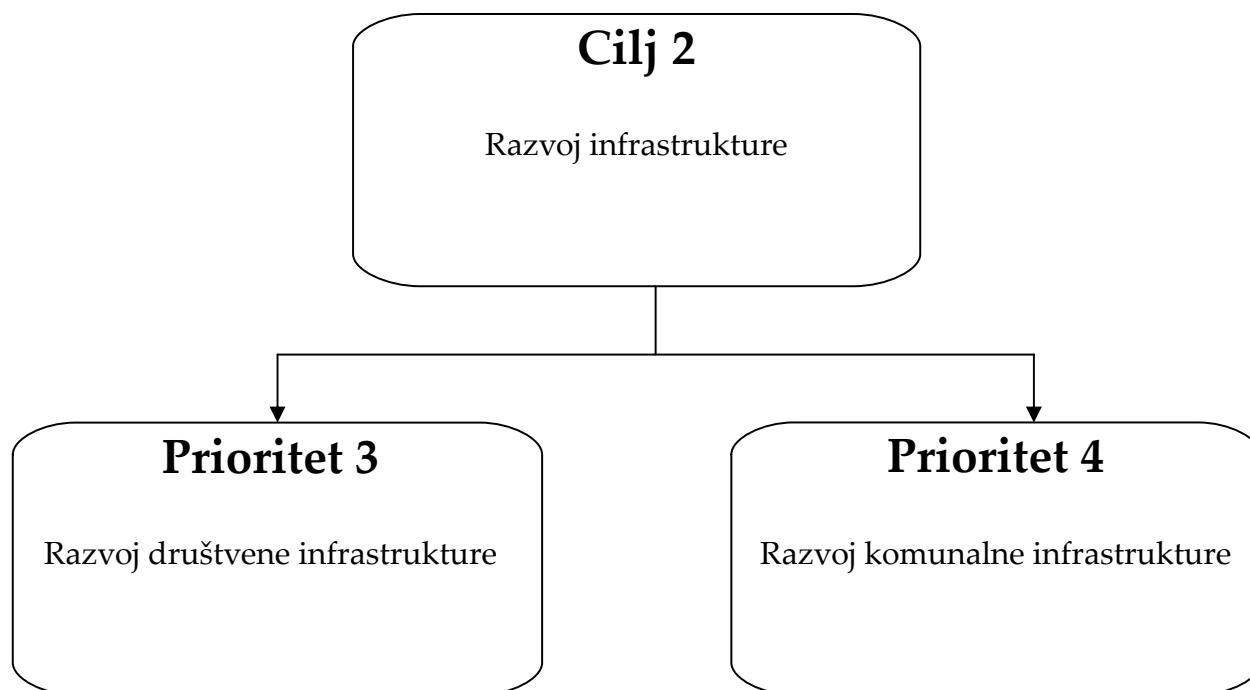
OPĆINA TINJAN

- MJERA 5: Plasman autohtonih poljoprivrednih proizvoda kroz agroturizam
- MJERA 6: Izrada programa razvoja lovnog turizma
- MJERA 7: Razvoj konjičkog turizma
- MJERA 8: Projekt „Brendiranje općine Tinjan u općinu Istarskog pršuta“

OPĆINA SVETI PETAR U ŠUMI

- MJERA 9: „Supetarsko kulturno ljeto“
- MJERA 10: Poticanje realizacije turističkih i ugostiteljskih sadržaja

Slika 3. Cilj 2- Razvoj infrastrukture

CILJ 2: Razvoj infrastrukture

PRIORITET 3: Razvoj društvene infrastrukture

ZAJEDNIČKE MJERE

Općine nisu delegirale zajedničke projekte vezane za razvoj društvene infrastrukture. Za očekivati je da će se u narednom razdoblju iskristalizirati zajedničke ideje koje će u konačnici biti delegirane kao mjere razvoja.

OPĆINA TINJAN

- MJERA 11: Izgradnja vrtića i jaslica
- MJERA 12: Izgradnja zdravstvenog centra
- MJERA 13: Izgradnja lovačkog doma
- MJERA 14: Izgradnja streljane za lovačke potrebe
- MJERA 15: Uređenje pješačkih i biciklističkih staza
- MJERA 16: Izgradnja višenamjenske sportske dvorane (vrtić i poslovni prostori)
- MJERA 17: Adaptacija zgrade Osnovne škole u Tinjanu

OPĆINA SVETI PETAR U ŠUMI

- MJERA 18: Uređenje čitaonice

- MJERA 19: Uređenje športskog centra i dječjih igrališta
- MJERA 20: Uređenje centralnog općinskog trga s parkiralištem
- MJERA 21: Uređenje pješačkih, biciklističkih i konjičkih staza
- MJERA 22: Uređenje lokaliteta „Malenica“
- MJERA 23: Uređenje zgrade Općine Sveti Petar u Šumi

PRIORITET 4: Razvoj komunalne infrastrukture

Ove mjere su u nadležnosti samih JLS²

OPĆINA TINJAN

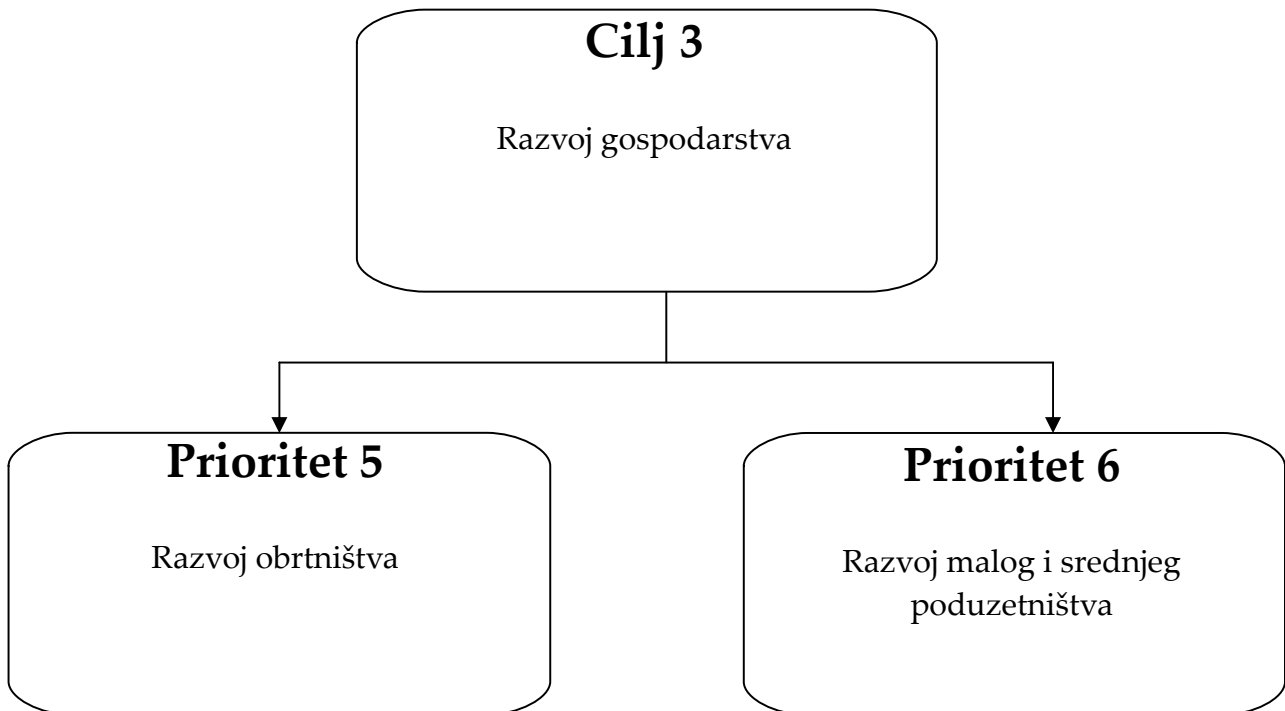
- MJERA 24: Izgradnja kanalizacije

OPĆINA SVETI PETAR U ŠUMI

- MJERA 25: Modernizacija komunalne infrastrukture

²Osim ukoliko postoji „teritorijalna ovisnost“ o izvedbi infrastrukturnih projekata koja nalaže suradnju susjednih JLS

Slika 4. Cilj 3- Razvoj gospodarstva

CILJ 3: Razvoj gospodarstva

PRIORITET 5: Razvoj obrtništva

ZAJEDNIČKE MJERE

MJERA 26: Formiranje Klastera pršuta

OPĆINA TINJAN

MJERA 27: Navodnjavanje poljoprivrednih površina

OPĆINA SVETI PETAR U ŠUMI

MJERA 28: Poticanje razvoja „tihog“ obrta

PRIORITET 6: Razvoj malog i srednjeg poduzetništva

ZAJEDNIČKE MJERE

Općine nisu delegirale zajedničke projekte vezane za razvoj društvene infrastrukture. Za očekivati je da će se u narednom razdoblju iskristalizirati zajedničke ideje koje će u konačnici biti delegirane kao mjere razvoja.

OPĆINA TINJAN

MJERA 29: Program poticanja razvoja poduzetništva i poljoprivrede

OPĆINA SVETI PETAR U ŠUMI

MJERA 30: Uređenje i izgradnja turističkih zona

MJERA 31: Opremanje i razvoj industrijske zone

MJERA 32: Program poticanja razvoja poduzetništva i poljoprivrede

5. MJERE I PROJEKTI

5.1. Razvojne smjernice

Da bi se ostvario gospodarski napredak općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi potrebno je uskladiti nekoliko bitnih elemenata. Od tih elementa najvažniji su financijski, ljudski, prostorni resursi i resurs vremena, odnosno potrebno je uskladiti:

- sva dostupna financijska sredstva iz raspoloživih izvora
- postojeću strukturu ljudskih potencijala s naglaskom na privlačenje i povratak obrazovanog kadra,
- očuvani prostor u svrhu ostvarenja zacrtanih ciljeva razvoja,
- i na kraju ograničeni resurs vremena odnosno njegova iskorištenja.

Sinergijsko djelovanje ovih elemenata polučiti će veće efekte u konačnici od zbroja efekata svakog pojedinačnog elementa. Takav razvoj Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi omogućiti će minimalne utroške svih vrsta resursa, a optimalnu alokaciju i učinkovitost istih.

Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi svojim izborom vizije i ciljeva jasno naglašavaju strategiju koja će biti bazirana na temeljima održivog razvoja. Održivi razvoj ne predstavlja nešto novo na ovim područjima, već predstavlja realnost u kojoj je teorija pronašla svoje praktično utočište. Općenito, Republika Hrvatska može dokazati kako sintagma održivi razvoj nije samo utopijska ideja, nego načelo kojega se treba pridržavati kako bi se očuvala sva prirodna bogatstva i čitav okoliš u sklopu cjelokupnog životnog prostora. Razvoj gospodarske cjeline mora biti usmjerena prema zaštiti životne sredine. Ta zaštita ne smije biti usamljeni cilj nego se ona temelji na neraskidivoj povezanosti sa ekonomskim i socijalnim razvojem. To znači da održivi razvoj osigurava:

- Socijalne zahtjeve
- Gospodarske zahtjeve
- Ekološke zahtjeve

Sintagma *održivi razvoj* sve se češće može susresti kako u stručnim krugovima tako i u svakodnevnom životu. Održivi razvoj je složen pojam koji sadrži komponentu zaštite okoliša, socijalnu komponentu kao i ekonomsku komponentu. Da bi se takav plan proveo u djelo potrebno je imati viziju i jasno definirane ciljeve. Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi su svoju viziju i ciljeve u potpunosti uskladili s navedenim načelima.

U svrhu ostvarenja vizije i zadanih ciljeva Općine Tinjan i Općina Sveti Petar u Šumi slijediti će ove smjernice:

- Postoji potreba izrade programa razvoja prerađivačke industrije, malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva kako bi se dodana vrijednost proizvodima podigla na

što veću moguću razinu

- Infrastruktura će se izgraditi u suradnji s ostalim institucijama kao što su Hrvatske Vode, Fond za regionalni razvoj RH, Istarska županija i ostali
- Sredstva koja će nedostajati za dovršetak infrastrukture očekuje se ishodovati kroz potpore ministarstava i donatorskih fondova. U tom cilju nastavit će se pravovremeno pripremati projekte i projektnu dokumentaciju kako bi bili spremni za aplikaciju sredstava
- Poljoprivreda će se poticati mjerama korištenja obradivih površina te uz stručnu pomoć edukacijom i savjetovanjem poljoprivrednika kroz razne poticajne mjere u poljoprivredi
- Nastojat će se maksimalno iskoristiti sredstva iz fondova EU u svrhu željenog razvitka malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede i turizma te podizanja životnog standarda njegovih stanovnika
- Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi će ustrajati u nastojanju poboljšanja uvjeta života i rada u JLS podizanjem razine zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te stvarajući uvjete školovanja djece i odraslih
- Očuvanje kulturne baštine nastojat će se organizirati kroz razne ustanove, udruge te kulturne manifestacije radi prijenosa tradicije i očuvanja identiteta
- Nadalje, kulturno spomenička baština nastojati će se povezivati s turizmom zbog stvaranja kvalitetnije turističke ponude
- Navedene općine će i dalje raditi na unaprjeđenju svih uvjeta za razvitak turizma pod uvjetom očuvanja tradicije i kulturne baštine respektirajući i čuvajući prirodni okoliš
- Usmjerit će se veliki naponi u zaštitu i očuvanje okoliša kroz projekte izgradnje i sanacije odlagališta otpada, kanalizacijskog sustava i vodovoda te organizaciju edukacije stanovništva i poticanjem razvoja udruga za zaštitu okoliša
- Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi trebaju ulagače koji će se usmjeriti na:
 - Poljoprivrednu proizvodnju i njenih prerađevina
 - Očuvanje i unaprjeđenje okoliša
 - Turističke kapacitete visoke kategorije koji će razvijati tradicionalne, ali i alternativne oblike turizma
 - Zapošljavanje domaćeg kadra
 - Doprinos kulturnom i društvenom razvitku JLS
- Provest će se aktivna marketinška kampanja privlačenja kako domaćih tako i stranih investitora
- Općinska uprava Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi će uložiti značajne napore na kreiranje načina komunikacije sa svojim građanima i poduzetnicima

Ovako određena razvojna politika konkretizirat će se mjerama koje treba poduzeti do 2013. godine.

6. PROVEDBENE ODREDBE

6.1. Operativni plan za razdoblje od 2008 - 2013.

6.1.1. Uvod

Operativni plan sadržava:

Mjeru ili projekt

Ciljevi koji su zadani bit će postignuti uspješnom provedbom mjera. Planiranje počinje od vizije kao apstraktne želje budućeg stanja te se preko razvojnih ciljeva spušta na mjere nužne za postizanje razvojnih ciljeva što nas opet približava viziji.

Odgovornu instituciju

Identifikacija odgovorne institucije nužna je zbog dodjeljivanja područja odgovornosti te predanosti provedbi programa. Ona detaljno planira mjere, oblikuje koncepcije financiranja, provodi natječaje, nadzire i ocjenjuje provedbu mjera.

Razdoblje provedbe

Određivanje razdoblja provedbe nužno je zbog financijskih resursa, međuovisnosti mjera te apsorpcijskih kapaciteta provedbenih institucija.

Očekivane rashode tijekom razdoblja provedbe

Predviđanje očekivanih rashoda omogućit će povezivanje s aktualnim proračunom grada i služiti kao podloga za buduće proračune i pronalaženje sredstava.

Bilješke

Posljednji stupac namijenjen je značajnim bilješkama koje pridonose boljem razumijevanju pojedinosti određene mjere. Napomene stoga uvijek pomažu u pojašnjavanju specifičnih pitanja vezanih uz pojedinu mjeru.

6.1.2. Operativni planovi

Tablica 1: Operativni plan aktivnosti za zajedničke mjere Općine Tinjan i Općine Sveti Petar u Šumi

R.br.	Mjera	Odgovorna institucija	Razdoblje provedbe	Očekivani rashodi	Bilješke
1	Mjera 1: Program „putovima baštine, kulture i legendi“	Općina Tinjan i Općina Sveti Petar u Šumi	Nije definirano	335.000,00 Kn	
2	Mjera 2: Formiranje Klastera pršuta	Općina Tinjan i Općina Sveti Petar u Šumi, udruga proizvođača Istarskog pršuta, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja	Nije definirano	100.000,00 Kn	

Tablica 2: Operativni plan aktivnosti za mjere Općine Tinjan

R.br.	Mjera	Odgovorna institucija	Razdoblje provedbe	Očekivani rashodi	Bilješke
1	Mjera 1: Uređenje Europskog suhozida	Općina Tinjan	Nije definirano	700.000,00 Kn	
2	Mjera 2: Razvoj legende Jure Grando – vampir iz Kringe u turističke svrhe	Općina Tinjan	Nije definirano	200.000,00 Kn	
3	Mjera 3: Program „putovima baštine, kulture i legendi“	Općina Tinjan, Općina Sveti Petar u Šumi	Nije definirano	335.000,00 Kn	
4	Mjera 4: Plasman autohtonih poljoprivrednih proizvoda kroz agroturizam	TZ, poljoprivredna udruga "Agrodraga", Općina Tinjan	01/01/2009.- 01/01/2013.	6.000.000,00 Kn	
5	Mjera 5: Izrada programa razvoja lovnog turizma	Lovačka udruga "Golub" Tinjan, Općina Tinjan	01/01/2009.- 01/01/2010.	200.000,00 Kn	
6	Mjera 6: Razvoj konjičkog turizma	Općina Tinjan	01/06/2009.- 01/06/2014.	125.000,00 Kn	
7	Mjera 7: Projekt „Brendiranje općine Tinjan u općinu Istarskog pršuta“	Općina Tinjan	Nije definirano	Nije definirano	
8	Mjera 8: Izgradnja vrtića i jaslica	Općina Tinjan, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske	01/01/2009.- 31/12/2012.	3.000.000,00 Kn	

		solidarnosti, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja			
9	Mjera 9: Izgradnja zdravstvenog centra	Općina Tinjan, privatni investitor	01/01/2009.- 31/12/2011.	Nije definirano	
10	Mjera 10: Izgradnja lovačkog doma	Lovačka udruga "Golub" Tinjan, Općina Tinjan	01/01/2009.- 31/12/2011.	1.200.000,00 Kn	
11	Mjera 11: Izgradnja streljane za lovačke potrebe	Lovačka udruga "Golub" Tinjan, Općina Tinjan	01/01/2009.- 31/12/2011.	300.000,00 Kn	
12	Mjera 12: Uređenje pješačkih i biciklističkih staza	Općina Tinjan	Nije definirano	250.000,00 Kn	
13	Mjera 13: Izgradnja višenamjenske sportske dvorane (vrtić i poslovni prostori)	Ministarstvo obrazovanja i TKM - komunalno poduzeće Općine Tinjan	01/01/2009.- 31/12/2015.	10.000.000,00 Kn	
14	Mjera 14: Adaptacija zgrade Osnovne škole u Tinjanu	Općina Tinjan, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	01/06/2008.- 31/12/2014.	1.070.000,00 Kn	
15	Mjera 15: Izgradnja kanalizacije	TKM - komunalno poduzeće Općine Tinjan, Općina Tinjan	01/01/2004.- 01/01/2020.	15.000.000,00 Kn	
16	Mjera 16: Navodnjavanje poljoprivrednih površina	Općina Tinjan, Istarska županija	01/01/2009.-		

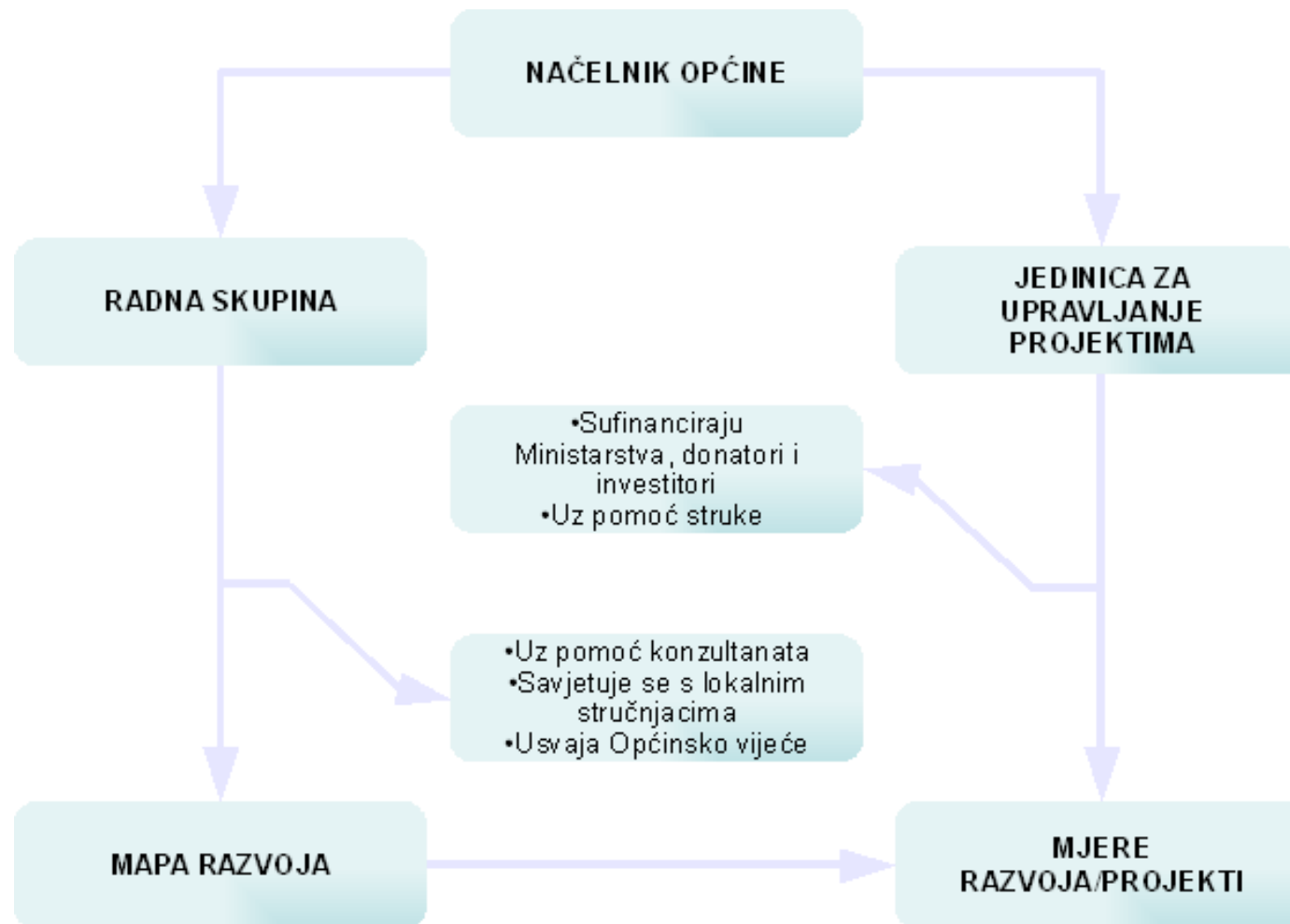
			31/12/2020.		
17	Mjera 17: Formiranje Klastera pršuta	Općina Tinjan i Općina Sveti Petar u Šumi, udruga proizvođača Istarskog pršuta, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja	Nije definirano	100.000,00 Kn	
18	Mjera 18: Program poticanja razvoja poduzetništva i poljoprivrede	Općina Tinjan, Gospodarska i obrtnička komora, Istarska županija	01/01/2009.- 31/12/2012.	400.000,00 Kn	

Tablica 3: Operativni plan aktivnosti za mjere Općine Sveti Petar u Šumi

R.br.	Mjera	Odgovorna institucija	Razdoblje provedbe	Očekivani rashodi	Bilješke
1	Mjera 1: Sveti Petar u Šumi kao „Sveti Petar-park“	Općina Sveti Petar u Šumi	01/09/2008.- 01/09/2013.	2.000.000,00 Kn	
2	Mjera 2: Program „Putovima baštine, kulture i legendi“	Općina Tinjan, Općina Sveti Petar u Šumi	Nije definirano	335.000,00 Kn	
3	Mjera 3: „Supetarsko kulturno ljeto“	Općina Sveti Petar u Šumi	01/06/2008.- 01/12/2013.	890.000,00 Kn	
4	Mjera 4: Poticanje realizacije ugostiteljskih sadržaja	Općina Sveti Petar u Šumi	01/01/2009.- 31/12/2013.	Nije definirano	
5	Mjera 5: Uređenje čitaonice	Općina Sveti Petar u Šumi, Župa Svetog Petra i Pavla	01/01/2009.- 01/05/2009.	80.000,00 Kn	
6	Mjera 6: Uređenje športskog centra i dječjih igrališta	Općina Sveti Petar u Šumi	01/01/2009.- 31/12/2010.	300.000,00 Kn	
7	Mjera 7: Uređenje centralnog općinskog trga s parkiralištem	Općina Sveti Petar u Šumi	01/01/2008.- 31/12/2010.	1.600.000,00 Kn	
8	Mjera 8: Uređenje pješačkih, biciklističkih i konjičkih staza	Općina Sveti Petar u Šumi	01/06/2008.- 31/12/2013.	500.000,00 Kn	

9	Mjera 9: Uređenje lokaliteta „Malenica“	Općina Sveti Petar u Šumi	01/10/2008.- 31/12/2011.	1.000.000 Kn	
10	Mjera 10: Uređenje zgrade Općine Sveti Petar u Šumi	Općina Sveti Petar u Šumi	01/01/2010.- 31/12/2011.	Nije definirano	
11	Mjera 11: Modernizacija komunalne infrastrukture	Općina Sveti Petar u Šumi	01/01/2009.- 31/12/2013.	Nije definirano	
12	Mjera 12: Poticanje razvoja „tihog“ obrta	Općina Sveti Petar u Šumi	01/01/2009.- 31/12/2013.	Nije definirano	
13	Mjera 13: Formiranje Klastera pršuta	Općina Tinjan i Općina Sveti Petar u Šumi, udruga proizvođača Istarskog pršuta, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja	Nije definirano	100.000,00 Kn	
16	Mjera 16: Uređenje i izgradnja turističkih zona	Općina Sveti Petar u Šumi, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	01/01/2009.- 31/12/2013.	Nije definirano	
17	Mjera 17: Opremanje i razvoj industrijske zone	Općina Sveti Petar u Šumi	01/01/2009.- 31/12/2013.	Nije definirano	
18	Mjera 18: Program poticanja razvoja poljoprivrede	Općina Sveti Petar u Šumi	01/07/2009.- 31/12/2013.	Nije definirano	

Slika 5. Struktura odgovornosti za izradu i provedbu Programa ukupnog razvoja Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi

Struktura odgovorna za izradu i provedbu plana ukupnog razvoja počinje od načelnika JLS u planskom i operativnom dijelu.

Program se izrađivao uz sudjelovanje radne skupine stručne podloge lokalnih stručnjaka i uz metodološku pomoć konzultantske kuće.

Za provedbu mjera predviđenih u programu potrebno je oformiti jedinicu za upravljanje projektima. Jedinica može biti sastavljena od stručnog kadra unutar same uprave jedinice lokalne samouprave i vanjskih stručnjaka ovisno o zahtjevu samog projekta.

Jedinica za upravljanje projektima ima zadatak postavljanja projektnog zadatka i akcijskog plana za svaki pojedini projekt, postavljanja preduvjeta kod podugovaranja projekata, praćenje i nadzor tijeka projekta, praćenje roka i proračuna projekta.

7. POSTUPAK PRAĆENJA PROVEDBE I REZULTATA PLANA RAZVOJA

Upravljanje projektom primjenjuje određene postupke na pokretanje, planiranje, upravljanje, implementaciju i završavanje pojedinog projekta pokrenutog za postizanje određenih ciljeva. Upravljanje projektom uključuje tri elementa:

- Upravljanje zadacima
- Upravljanje resursima
- Upravljanje vremenom

Strukture i sredstva upravljanja projektima iznimno su različite. Njihov izbor ovisi o području, vrsti, veličini i kompleksnosti projekta. Projekt može obuhvaćati jednu ili nekoliko tisuća osoba. Iz toga proizlazi da struktura upravljanja projektima može odgovarati jednostavnoj listi zadataka, ali i kompleksnoj organizaciji institucije čija je svrha izvođenje projekta uz podršku projektnog programa. Područje upravljanja projektima, iako se razvilo iz tehničkih disciplina, s vremenom je pod utjecajem drugih područja sve više postalo multidisciplinarno. Upravljanje projektima omogućiti će usklađivanje i optimiziranje: organizacije, procesa, ciljeva, vremena, novca, prostora i ljudi. U osnovi, što više znamo o projektu, možemo njime bolje upravljati. U tu je svrhu utvrđeno:

- **Odgovornost za upravljanje**

Opća i viša odgovornost provedbe ovog programa pripada upravi jedinice lokalne samouprave i gradonačelniku jedinice lokalne samouprave.

- **Postupci upravljanja**

Institucionalne strukture za upravljanje i provedbu programa su Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi za upravljanje i provedbu pojedinih projekata unutar programa Jedinica za upravljanje projektima, upravni odjeli Općina, komunalna poduzeća, Županijska uprava za ceste, Hrvatske ceste i sve ostale institucije koje će imenovati Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi po pojedinim projektima.

- **Praćenje i ocjenjivanje**

Ovaj program podlozan je praćenju i nadopuni od strane uprave jedinice lokalne samouprave i Radne skupine koja je formirana u procesu stvaranja plana. Popis članova radne skupine nalazi se u Poglavlju 2 ovog dokumenta i sastoji se od 21 predstavnika lokalnih sudionika. Radna skupina će se sastajati svakih 6 (šest) mjeseci u svrhu evaluacije i monitoringa programa. Prvi sastanak bit će održan šest mjeseci od dana prihvaćanja ovog plana od strane predstavničkih Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

Na prvom sastanku JLS će predložiti radnoj skupini formiranje manjih timova po strukovnoj pripadnosti (zdravstvo, školstvo, gospodarstvo...) koji bi osmišljavali načine unaprjeđenja pojedinih projekata i tako pridonijeli svojom stručnošću razvoju

JLS.

Uprave JLS će dinamikom ovdje predviđenom osigurati prostor i obavijestiti članove Radne skupine najmanje 15 dana unaprijed o održavanju sastanka. Predstavnici uprava JLS će prezentirati radnoj skupini rezultate postignute u proteklom periodu, a timovi radne skupine iznijeti svoje prijedloge unaprjeđenja strategije. Radna skupina će ocijeniti provedbu plana te uz nadzor stručne osobe sastaviti zapisnik. Zapisnici su javni dokument jednako kao i sam Program.

Zaključci, primjedbe i ocijene Radne skupine služit će za nadopunu i prilagodbu ovog programa, kao i za nadzor provođenja programa.

- **Organizacija i jamčenje tijeka informacija i razmjene informacija**

Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi jamče razmjenu informacija o provedbi ovog plana i to prema Radnoj skupini putem dogovorenih sastanaka, a prema javnosti putem medija, web stranica i pojedinačnih sastanaka. JLS će putem web stranica objaviti cjeloviti dokument Plana ukupnog razvoja, te će objavlјivati zapisnike sa sastanaka radne skupine periodično po nastajanju. Također će zbog veće transparentnosti odlučivanja izvještaje sa sjednica vijeća JLS i poglavarstva ažurno objavlјivati na web stranicama. JLS će nastaviti s praksom otvorenih vrata za građane kad će se moći najaviti i direktno načelniku JLS uputiti pitanja i primjedbe. Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi će kreirati i nove prikladne načine komunikacije sa svojim građanima i poduzetnicima.

8. ZAKLJUČAK

Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi su u proteklih nekoliko mjeseci uz stručnu pomoć savjetnika MICRO projekta te suradnju lokalnih stručnjaka i radne skupine izradio petogodišnju strategiju ukupnog razvoja.

Strategija razvoja nam pokazuje težnje Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi i načine kako unaprijediti kvalitetu života, razviti poduzetništvo, poljoprivredu te preduvjete koje će osigurati temelje napretka. Zadani smjer razvoja služi upravi JLS za planiranje svojih budućih koraka i proračuna, stanovnicima Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi kako bi mogli aktivno sudjelovati u razvoju, investitorima kako bi detektirali područja u koja žele uložiti. Strategija nam govori gdje vidimo Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi za pet godina i kako mislimo tamo doći.

Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi su odabrali smjer razvoja svih potpornih stupova gospodarstva kako bi ono bilo razvijeno na dobrim temeljima. Edukacija temeljena na gospodarskim potrebama, infrastruktura potrebna za razvoj poduzetništva, poljoprivrede koja će plasirati svoj proizvod u turizam, razvoj proizvodnih djelatnosti koje će zaposliti ljude neovisno o sezoni, školstvo i zdravstvo prilagođeno potrebama stanovnika, socijalna skrb i briga o starima i nemoćnima, sport, kultura, sve su to povezani pravci koji će doprinijeti ostvarenju vizije građana navedenih JLS.

Ono što nam strategija ne govori je kako ćemo od ideja razviti projekte, koji su sastavni elementi tih projekata, kako izraditi akcijske planove projekata, kako pronaći novac koji nedostaje.

Implementacija zacrtane strategije zahtjevan je posao koji će angažirati sve raspoložive ljudske resurse kako unutar JLS tako i vanjske stručnjake.

Svaki projekt koji proizađe iz navedene strategije mora imati definiran svoj početak i kraj, proračun, odgovorne osobe i način provedbe i praćenja. Kako bi zaživio i proveo se, plan je potrebno redovno pratiti i ocjenjivati, razvijati i unaprjeđivati, u konačnici i mijenjati. Evaluacija i monitoring, opisani u prethodnom poglavlju, jednako su važni kao i sama izrada strategije te trebaju biti metodološki dokumentirani. Svaka promjena u mjerama mora imati svoju poveznicu na plan i obrazloženje. Za praćenje i evaluaciju plana poželjno bi bilo angažirati vanjske stručnjake.

Projekte treba početi razvijati odmah na način da se prikupi sva potrebna dokumentacija, izrade planovi, projekcije poslovanja i tek s tako pripremljenim projektima može se računati na pomoć fondova, donatora i investitora.

Kako se poslovno okruženje svakodnevno mijenja tržište nameće potrebu za novim vještinama i znanjima, edukaciju treba kontinuirano razvijati i prilagođavati kako bi omogućili stjecanje prednosti domaćim poduzetnicima.

Prvi korak koji treba učiniti nakon izglasavanja strategije je izraditi akcijske planove za

projekte iz operativnog plana koje je radna skupina označila kao prioritetne. Odrediti odgovorne osobe iz uprave JLS ili poduzeća u vlasništvu JLS za provedbu svakog pojedinog projekta.

Za kompleksne projekte koje zahtijevaju više razine stručnosti treba angažirati vanjske suradnike, kako bi projekti zaživjeli u predviđenom roku i unutar predviđenog proračuna.

Pri odabiru vanjskih suradnika treba insistirati na multidisciplinarnim timovima s referencom u pojedinom polju stručnosti.

Odgovornost za implementaciju strategije najvećim dijelom leži upravo na instituciji JLS, ali ne isključivo na njoj. Bez podrške javnosti, poduzetnika, poljoprivrednika, hotelijera, obrtnika, prosvjetnih i zdravstvenih djelatnika i ostalih interesnih skupina, teško će biti razviti i provesti zacrtane ideje. Sinergijsko djelovanje je najbitnije u provedbi strateškog plana razvoja.

Komparativna prednost Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi koja će omogućiti ostvarenje zadane strategije su ljudi, navedenih općina koji su i do sada dokazali predanost i sklonost inovativnim idejama iako nisu imali zadani napisani smjer.

Uz stručnu pomoć i usmjereni razvoj Općina Tinjan i Općina Sveti Petar u Šumi postat će Općine zadovoljnih ljudi: Iznimno očuvane prirode, čistog zraka, zdravog i pomlađenog stanovništva, usmjerenog razvoja infrastrukture u cilju ekološki prihvatljive proizvodnje i usluga. Područja bogate kulturne i prirodne baštine koja očarava turiste i izletnike.

Općina Tinjan - općina istarskega pršuta i pravega vina, ki dojde i prova, kuntenat gre ça.

Općina Sveti Petar u Šumi - pupak svita, kadi svaki ki pasa, rada se frma.

Izvadak iz Vizije Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

9. POPIS TABLICA, SLIKA I GRAFOVA

Tablica 1: Operativni plan aktivnosti za zajedničke mjere Općine Tinjan i Općine Sveti Petar u Šumi	25
Tablica 2: Operativni plan aktivnosti za mjere Općine Tinjan	26
Tablica 3: Operativni plan aktivnosti za mjere Općine Sveti Petar u Šumi	29
Slika 1. Strategija razvoja Općine Tinjan i Općine Sveti Petar u Šumi	15
Slika 2. Cilj 1- Cjelogodišnji razvoj turizma	16
Slika 3. Cilj 2- Razvoj infrastrukture	18
Slika 4. Cilj 3- Razvoj gospodarstva	20
Slika 5. Struktura odgovornosti za izradu i provedbu Programa ukupnog razvoja Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi	31